

Nr 145

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med anhållan om riksdagens yttrande angående vissa av Europarådets rådgivande församling år 1955 vid dess sjunde ordinarie möte fattade beslut; given Stockholms slott den 23 mars 1956.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över utrikesdepartementsärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed anhålla om riksdagens yttrande angående vissa i nämnda protokoll omförmälda, av Europarådets rådgivande församling år 1955 vid dess sjunde ordinarie möte fattade beslut.

GUSTAF ADOLF

Östen Undén

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen lämnas en redogörelse för de viktigaste av rådgivande församlingens rekommendationer och resolutioner. I likhet med vad som varit fallet föregående år, har det befunnits lämpligt och önskvärt, att Kungl. Maj:t genom proposition underställer riksdagen rekommendationerna och resolutionerna för yttrande.

Utdrag av protokollet över utrikesdepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 23 mars 1956.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden ZETTERBERG, TORSTEN NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, NORUP, HEDLUND, HJALMAR NILSON, NORDENSTAM, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM.

Efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter anför ministern för utrikes ärendena följande.

Det sjunde ordinarie mötet med Europarådets rådgivande församling ägde rum i Strasbourg den 5—9 juli och 14—27 oktober 1955. Vid mötet antog församlingen nedan uppräknade tjugo rekommendationer, av vilka nio (nr 72—80) hänför sig till mötets första del och elva (nr 81—91) till andra delen.

- Rekommendation 72 om europeisk integration
- 73 om dubbelarbete mellan europeiska organisationer
- 74 om upprättande av en Europarådets kulturfond
- 75 om rapporten från Europarådets särskilde representant för nationella flyktingar och överbefolkning
- 76 om åtgärder för att göra det möjligt för de lokala myndigheterna att påtaga sig de nya uppgifter, som upprättandet av Kol- och stålunionen givit upphov till
- 77 om Västeuropas ekonomiska integration
- 78 om förbindelserna mellan Europarådet och OEEC:s avdelning för livsmedel och jordbruk
- 79 om förslaget till europeisk konvention för fredlig lösning av tvister
- 80 om framställningar från internationella icke statliga organisationer för erhållande av konsultativ status
- 81 om möjligheterna att uppmuntra medborgare i rådets medlemsstater att resa i övriga medlemsstater
- 82 om reduktion av tulltariffer
- 83 om klagomål från enskilda jämlikt konventionen om de mänskliga rättigheterna
- 84 om förenkling av gränsformaliteter för resenärer
- 85 om förenkling av formaliteterna vid flygplatser

- 86 om underlättande av flyktingars resor
- 87 om statslöshet
- 88 om Europarådets emblem
- 89 om framställningar från internationella icke statliga organisationer för erhållande av konsultativ status
- 90 om Europarådets budget
- 91 om Sydeuropas ekonomiska utveckling

Bland ovan uppräknade rekommendationer torde följande kunna anses vara av den vikt, att de lämpligen bör göras till föremål för sedvanlig redogörelse till riksdagen, nämligen nr 75, 77—79, 82—87 och 91.

I samband med behandlingen av vissa rekommendationer har ansetts lämpligt att även redovisa de resolutioner församlingen antagit i samma eller närbesläktade ämnen. Sålunda har i samband med rekommendation 75 (om Europarådets flyktingrepresentant) en redogörelse lämnats för församlingens resolution 82 med svar på den fjärde rapporten om FN:s flyktingkommissaries verksamhet. I anslutning till rekommendation 77 (om Västeuropas ekonomiska integration) har behandlats församlingens resolutioner 89 om en europeisk atomenergiorganisation och 90 om upprättande av en allmän gemensam marknad. Tillsammans med rekommendationerna 78 (om Europarådet och OEEC:s arbete på jordbruksområdet) och 91 (om Sydeuropas ekonomiska utveckling) har redovisats resolution 72 med svar på OEEC:s sjätte årsrapport. Såväl rekommendationerna som resolutionen behandlar olika aspekter av samarbetet mellan Europarådet och OEEC.

Vidare har en redogörelse lämnats för ytterligare två resolutioner, som synes vara av särskilt intresse, nämligen resolution 70 om åtgärder för att omsätta i praktiken resolution 61/1954 om förbindelserna mellan rådgivande församlingen och de nationella parlamenten samt 87 om en gemensam europeisk politik vid kommande öst-västkonferenser.

Dessutom redogöres för den mera allmänt hållna delen av resolution 69 med svar på ILO:s fjärde rapport, vari församlingen framlägger sin syn på principerna för samarbetet mellan Europarådet och ILO.

Texterna till ifrågakvarande rekommendationer och resolutioner torde i svensk översättning få såsom bilagor A—R fogas till statsrådsprotokollet i detta ärende.

Rekommendation 75 om rapporten från Europarådets särskilde representant för nationella flyktingar och överbefolkning samt resolution 82 med svar på den fjärde rapporten om Förenta Nationernas flyktingkommissaries verksamhet

Under hänvisning till det allvarliga flyktingproblemet i Europa och till det förhållandet, att överbefolkningsfrågan icke täcktes av redan existerande organisationer beslöt Europarådets ministerkommitté den 7 maj 1953 att för en tid av ett år utse en framstående europé med uppgift att ägna sig åt europeiska flykting- och överbefolkningsproblem. Vid sitt möte i december

1953 uppdrog ministerkommittén åt förutvarande hälsovårdsministern och presidenten i franska nationalförsamlingen Pierre Schneiter att i egenskap av »Europarådets särskilde representant för flykting- och överbefolkningsfrågor» under ett år, räknat från den 1 februari 1954, studera flykting- och överbefolkningsproblemen i Europa samt underställa ministerkommittén förslag till lösningar.

I december 1954 uppdrog ministerkommittén åt flyktingrepresentanten att på grundval av en av honom tidigare framlagd rapport presentera detaljerade förslag i synnerhet beträffande en av honom föreslagen fond, från vilken lån skulle beviljas för att möjliggöra för de hjälpbehövande att etablera sig i eller utanför Europa. Denna resolution antogs med samtliga röster utom Sveriges, vars representant nedlade sin röst med motiveringen att resolutionen skulle medföra förpliktelser, som man på svensk sida icke vore beredd påtaga sig.

Dessa förslag förelåg vid ministerkommitténs möte i juli 1955 och på grundval därav beslöt ministerkommittén den 5 juli 1955 att förlänga flyktingrepresentantens mandat utan tidsbegränsning. Samtidigt ombads regeringarna att uppta hans förslag till omsorgsfullt och välvilligt studium. Åt flyktingrepresentanten uppdrogs att vid ministerkommitténs nästa möte framlägga en utredning angående möjligheterna till samordning på området med särskilt angivande av de finansiella åtaganden från medlemsstaternas sida, som en lösning av dessa problem skulle förutsätta.

I sin rekommendation 75, som antogs den 7 juli 1955 med 85 röster mot 3 och fyra nedlagda, däribland hr Dickson (h), uppmanar församlingen ministerkommittén att utan dröjsmål vidtaga åtgärder för att bl. a. få till stånd en hjälpfond av den typ flyktingrepresentanten föreslagit samt föreslår, att flyktingrepresentantens mandat skall förlängas.

Frågan var på nytt uppe i ministerkommittén vid dess möte i december 1955. Man beslöt därvid ånyo förlänga flyktingrepresentantens uppdrag på obestämd tid. Han skall biträdas av en kommitté bestående av en representant för varje intresserad medlemsstat och organisation. Den föreslagna hjälpfonden upprättas på grundval av ett partiellt avtal, och ställföreträdarna för de medlemsstater, som beslutar delta i fonden, skall före den 1 april 1956 i samarbete med hr Schneiter utarbeta förslag till stadga för denna fond. Åt ställföreträdarekommittén i dess helhet uppdrages att före nyssnämnda datum utarbeta mandat för flyktingrepresentanten och modaliteterna för hans samverkan med andra organisationer på området.

I resolution 82 rekommenderas medlemsregeringarna att följa Nederländernas exempel och insamla medel till den av Förenta Nationernas flyktingkommissarie bedrivna verksamheten genom att vädja till humanitära organisationer och till enskilda.

Resolutionen har av ministerkommittén överlämnats till medlemsregeringarna för kännedom.

Rekommendation 77 om Västeuropas ekonomiska integration, resolution 89 om en europeisk atomenergiorganisation och resolution 90 om upprättande av en allmän gemensam marknad

Ifrågavarande rekommendation och resolutioner antogs av församlingen mot bakgrunden av en ekonomisk debatt, under vilken bl. a. den belgiske utrikesministern Spaak höll ett längre anförande. I detta lämnade han en utförlig redogörelse för det till Bryssel förlagda utredningsarbetet avseende bl. a. samarbete på atomenergiområdet och upprättande av en gemensam marknad, varom beslut fattats vid den konferens, vilken utrikesministrarna i de i Kol- och stålunionen deltagande sex staterna i början av juni 1955 höll i Messina. En redogörelse för debatten lämnas i den av utrikesdepartementet utgivna blåboken rörande Europarådets verksamhet under 1955 (Ny serie I: B: 5), s. 38—39.

I rekommendation 77 ombedes ministerkommittén uppmana Europarådets och OEEC:s medlemsregeringar att med förnyad kraft fortsätta en politik syftande till att i Västeuropa uppnå en högre grad av ekonomiskt samarbete, ömsesidig hjälp och integration. Därvid borde särskilt beaktas problem i samband med konvertibilitetens införande (full sysselsättning, betalningsbalans och liberalisering av handeln) samt nödvändigheten att avskaffa dubbel prissättning vid råvaruexport samt dumping och exportsubventioner. Medlemsstaterna borde vidare undersöka möjligheterna att på förhand utarbeta gemensamma arbetsprogram för att motverka ekonomiska svårigheter. Särskild uppmärksamhet borde slutligen ägnas samarbetet i vad avser jordbruk och transporter samt fredlig användning av atomenergi. Ett närmare samarbete mellan Europarådet och OEEC förordas också i rekommendationen: en representant för församlingen (närmast avses ordföranden i ekonomiska utskottet) borde erhålla möjlighet närvara, då OEEC:s ministerråd sammanträdde, samt en representant för Europarådets sekretariat övervara OEEC-rådets sammanträden på tjänstemannaplanet.

Resolution nr 89 förordar bl. a. upprättande av en europeisk atomenergiorganisation. Församlingen förklarar, att åtgärder omedelbart måste vidtagas för att påbörja upprättandet av en gemensam forskningscentral samt av europeiska anläggningar för produktion av atombränsle. Vidare bör upprättas en europeisk atomenergiorganisation med uppgift att definiera och verka för en gemensam politik i fråga om atomforskningens och atomindustrins utveckling. Slutligen bör ett lämpligt organ skapas för utövande av parlamentarisk kontroll.

Enligt resolution nr 90 står inga oöverbanneliga tekniska svårigheter i vägen för upprättandet av en gemensam europeisk marknad. De sex i Brysselarbetet deltagande regeringarna uppmanas i resolutionen att hålla Europarådets övriga medlemsstater informerade om resultatet av sina ansträngningar på detta område. Dessa senare anmodas i sin tur att ta kontakt med de sex regeringarna i syfte att deltaga i detta arbete.

Rekommendation 77 har av ministerkommittén överlämnats till OEEC för yttrande. Beträffande resolutionerna 89 och 90 gäller, att ministerkommittén anser sig böra avvakta resultaten av det i Bryssel pågående utredningsarbetet, innan den tar ställning till de däri framförda tankegångarna.

Rekommendation 78 om förbindelserna mellan Europarådet och OEEC:s avdelning för livsmedel och jordbruk, rekommendation 91 om Sydeuropas ekonomiska utveckling och resolution 72 med svar på OEEC:s sjätte årsrapport

Rekommendationerna 78 och 91 samt resolution 72 har på ena eller andra sättet avseende på samarbetet mellan Europarådet och OEEC. I rekommendation 78 föreslår församlingen sålunda, att ministerkommittén måtte vidtaga åtgärder, för att Europarådet skall bli associerat med arbetet i OEEC:s jordbruksministerkommitté och dess ställföreträdarekommitté. Vidare borde rådets genralsekreterare uppmanas att överenskomma med OEEC:s generalsekreterare om att låta en sekretariatstjänsteman kontinuerligt följa arbetet på OEEC:s avdelning för livsmedel och jordbruk.

I rekommendation 91, som antogs med 70 röster och 2 nedlagda, däribland hr Wistrand (h), uttalar församlingen sitt gillande av OEEC:s beslut att godkänna den italienska ekonomiska tioårsplanen samt föreslår ministerkommittén att anmoda medlemsstaterna att snarast möjligt ange, i vilken utsträckning de kan lämna den i OEEC:s resolution begärda hjälpen. Vidare föreslås, att regeringarna i Grekland och Turkiet skall uppmanas underställa OEEC program för ekonomisk utveckling samt att övriga medlemsstater skall uppmanas vidtaga vissa åtgärder till förmån för de nämnda länderna. Bl. a. skulle regeringarna, innan de planerar sina insatser på området för tekniskt bistånd, rådföra sig med grekiska och turkiska regeringarna. Avslutningsvis anmodas församlingens medlemmar att i sina nationella parlament fästa uppmärksamheten på denna rekommendation.

I resolution 72 slutligen uttalar församlingen sin tillfredsställelse med de ekonomiska framsteg, som gjorts i Europa, men varnar samtidigt för överdriven optimism, som kunde leda till avslappning i ansträngningarna. Förbättringen berodde till icke ringa del på de extraordinära utgifter, som Förenta Staterna hade i Västeuropa. Vidare komme konvertibilitetens införande att avslöja omfattningen av det dollarunderskott, som hittills dolts genom diskriminerande åtgärder mot dollarimporten. Ökningen i den industriella produktiviteten i Europa vore dessutom, relativt sett, ännu ej tillfredsställande.

En kraftansträngning borde göras för att bli kvitt kvarvarande kvantitativa importrestriktioner. För att detta skulle lyckas måste dock samtidigt andra hinder för handelutbytet bortskaffas. OEEC borde undersöka, i vilken utsträckning åtgärder såsom dubbel prissättning, dumping och exportsubventioner i sig själva vore upphov till handelshinder. Vidare borde det ut-

redas, vilken effekt skiljaktigheterna mellan olika skatte- och socialvårds-system hade på liberaliseringsarbetet. OEEC borde slutligen snarast vidtaga åtgärder i syfte att hjälpa de otillräckligt utvecklade områdena i södra Europa.

Rekommendation 78 har av ministerkommittén överlämnats till OEEC för yttrande. Rekommendation 91 är under behandling i kommittén. Resolution 72 har ej behandlats av ministerkommittén.

Rekommendation 79 om förslaget till europeisk konvention för fredlig lösning av tvister

I november 1950 antog församlingen en rekommendation (nr 56) om upp- rättande av en permanent organisation för biläggande av tvister mellan Europarådets medlemsstater. I denna föreslogs bl. a., att medlemsregering- arna skulle inleda förhandlingar för utarbetande av en konvention i äm- net. Den expertkommitté, som för detta ändamål tillsattes av ministerkom- mittén, framlade i början av år 1953 ett förslag till en sådan konvention, bestående av fyra kapitel innehållande föreskrifter om obligatoriskt dom- stolsförfarande i tvister av rättslig natur, obligatoriskt förlikningsförfarande i tvister av icke-rättslig natur och obligatorisk skiljedom i tvister av icke- rättslig natur samt allmänna bestämmelser. Konventionsförslaget togs upp till behandling i ministerkommittén vid dess möte i december 1953. Därvid diskuterades även ett från svensk sida i expertkommittén framlagt förslag till ändring av kapitlet om obligatorisk skiljedom i icke-rättsliga tvister. Det svenska förslagens syfte var att utsträcka skiljedomsförpliktelsen en- ligt konventionen.

Ministerkommitténs beslut blev, att den av experterna föreslagna texten godkändes i sitt ursprungliga skick. d. v. s. utan de svenska ändringsför- slagen. Kommittén beslöt emellertid samtidigt överlämna texten till rådgi- vande församlingen för yttrande.

I den av församlingens juridiska utskott gjorda — och av församlingen med rekommendation 79 godkända — omarbetningen av den av minister- kommittén antagna konventionstexten har de svenska förslagen i väsent- lig grad beaktats. Enligt denna omarbetade text skall visserligen en part kunna resa invändningen, att en intressetvist skall vara undandragen skilje- domsförpliktelsen såsom gällande ett livsviktigt intresse. Men det skall till- komma ministerkommittén att avgöra, om invändningen är befogad eller icke. — I övrigt göres följande allmänna deklARATIONER i rekommendation 79.

Församlingen uttrycker på nytt sin övertygelse, att långtgående åtaganden av Europarådets medlemsstater i vad avser fredlig lösning av tvister skulle stärka den europeiska enigheten och den internationella säkerheten. Det av ministerkommittén framlagda konventionsförslaget välkomnas som ett steg framåt i denna riktning men samtidigt konstateras, att församlingens ut-

skott för juridiska och administrativa frågor ansett sig böra föreslå ett antal ändringar, av vilka många är av betydande vikt. Detta har skett efter förnyat studium av konventionsförslaget under särskilt hänsynstagande till de kommentarer, som gjorts av svenska regeringen och de svenska ombuden i församlingen. Med godkännande av de ändringar utskottet föreslagit rekommenderar församlingen, att utskottets rapport i frågan underställes de regeringsexperter, som utarbetat konventionsförslaget, för slutgiltig översyn av texten. Församlingen uttrycker till sist förhoppningen, att konventionen skall undertecknas och träda i kraft i en nära framtid och utgöra ytterligare en etapp på vägen mot ett förenat Europa.

Ministerkommittén har överlämnat konventionsförslaget till den i rekommendationen omnämnda expertkommittén. Denna verkställde den anbefallda översynen av texten vid ett sammanträde i februari innevarande år.

Rekommendation 82 om reduktion av tulltariffer

Denna rekommendation syftar till en gradvis reduktion av de av medlemsstaterna sinsemellan tillämpade tulltarifferna. Ministerkommittén rekommenderas uppmana medlemsstaterna att i största möjliga utsträckning utnyttja de möjligheter, en allmän tullkonferens inom ramen för GATT kunde erbjuda att få till stånd effektiva reduktioner i de tullar, som för närvarande belastar det intereuropeiska varuutbytet. Vid förhandlingarna borde regeringarna låta sig inspireras av de metoder, som återfunnes i Europarådets projekt om en »lågtariffklubb» och GATT:s plan för harmonisering av de europeiska tullnivåerna. De skulle vidare överväga att ta kontakt med GATT för att förhandla om upprättande av en frihandelszon, inom vilken man genom systematiska och årliga tullsänkningar så småningom skulle kunna nå fram till en europeisk tullunion.

Ministerkommittén har ännu ej tagit ställning till denna rekommendation, men den har av kommittén översänts till den inom GATT:s ram anordnade tullsänkingskonferens, som sedan januari månad innevarande år pågår i Genève. I missivskrivelsen motiverades denna åtgärd med att vissa delegationer (däribland den svenska) ansett det önskvärt att — ehuru ministerkommittén ännu ej haft tillfälle uttala sig om rekommendationen — GATT redan nu informerades om församlingens inställning till tullsänkningsspörsmålen.

Rekommendation 83 om klagomål från enskilda jämlikt konventionen om de mänskliga rättigheterna

Denna rekommendations syfte är att utvidga den i art. 25 av Europarådets konvention för de mänskliga rättigheterna stadgade petitionsrätten för enskilda personer. I rekommendationen föreslås, att en petition från en en-

skild person, vilken riktar sig mot en regering, som icke erkänt den individuella petitionsrätten och vilken icke skulle ha avvisats jämlikt art. 27 i konventionen (på grund av anonymitet m. m.) skall kunna hänskjutas till Europarådets kommission för de mänskliga rättigheterna icke blott — som hittills — av en regering utan även av en grupp av regeringar. I det senare fallet skall petitionen överlämnas till ministerkommitténs ordförande. Denne associerar med sig två andra medlemmar av ministerkommittén, och dessa tre avgör, huruvida de i petitionen relaterade omständigheterna skall bringas till kommissionens kännedom genom en kollektiv framställning från de tre regeringarna.

Rekommendationen är under behandling i ministerkommittén.

Beträffande möjligheten för den europeiska kommissionen för de mänskliga rättigheterna att för närvarande mottaga framställningar från enskilda personer gäller, att kommissionens behörighet i detta avseende hittills erkänts av sju stater, nämligen — förutom Sverige — Belgien, Danmark, Förbundsrepubliken Tyskland, Irland, Island och Norge.

Rekommendation 84 om förenkling av gränsformaliteter för resenärer, 85 om förenkling av formaliteterna vid flygplatser och 86 om underlättande av flyktingars resor

I dessa tre rekommendationer föreslår församlingen vissa åtgärder för förenkling av olika slags gränsformaliteter.

I rekommendation 84 gör församlingen sålunda följande förslag. *Beträffande pass:* de stater, som visat beredvillighet att uppmjuka sina passbestämmelser, nämligen Beneluxländerna samt Frankrike, Italien, Tyskland och Saar, bör inleda såväl bilaterala som multilaterala förhandlingar i detta syfte. Dessa stater bör också överväga att unilateralt vidtaga åtgärder i sådant syfte även gentemot stater, som står utanför denna krets. — *Beträffande visa:* medlemsstaterna bör överväga möjligheterna att helt avskaffa visumtvånget. De stater, som ännu ej avskaffat visumtvånget i förhållande till Finland, Portugal, Spanien och Jugoslavien, bör utan dröjsmål pröva möjligheten att göra detta utan att nödvändigtvis kräva reciprocitet. Medlemsregeringarna bör vidare överväga möjligheterna att avskaffa visumtvånget i förhållande till övriga medlemsstater och så många utomeuropeiska stater som möjligt, ävensom undersöka, huruvida överenskommelser skulle kunna träffas med central- och östeuropeiska stater om ett frikostigare beviljande av turistviseringar än hittills. — *Beträffande bestämmelser om motorfordon:* här hänvisas till det system, som tillämpas mellan de skandinaviska staterna inbördes beträffande tillfällig införsel av motorfordon, nämligen att inga tullhandlingar fordras och att kontrollen inskränkes till stickprovsgranskning av registreringsdokument och körkort. Det föreslås, att de stater, som har betänkligheter mot ett sådant arrangemang, skall pröva det under en försöksperiod om ett halvt till ett år. — *Beträffande*

granskning av resedokument: under hänvisning till den interskandinaviska passfriheten föreslås, att granskningen av identitetshandlingar tillhörande turister från andra medlemsstater skall inskränkas till stickprovskontroll.

I rekommendation 85 föreslås, att alla medlemsregeringar skall utan dröjsmål börja tillämpa de rekommendationer, som antogs vid ICAO-konferensen i Strasbourg i april—maj 1954 angående bl. a. förenklingar i fråga om tull- och passformaliteter vid flygplatser. Vidare påtalas de passage-raravgifter, som uttages på brittiska och franska flygplatser, och föreslås, att de antingen avskaffas eller inkluderas i biljettpriset.

Enligt rekommendation 86 bör de medlemsstater, som är parter i 1951 års Genèvekonvention om flyktingars rättsliga ställning, uppmanas att snarast möjligt utfärda resedokument för flyktingar överensstämmande med det mönsterdokument, som utarbetats av FN:s flyktingkommisarie.¹ Medlemsstaterna bör vidare uppmanas att avskaffa visumtvånget för flyktingar med hemvist i andra medlemsstater på sätt skett mellan Beneluxländerna. De medlemsstater, som ej är beredda härtill, bör söka tillse, att viseringsformaliteterna blir mindre tidskrävande samt reducera kostnaderna till ett minimum.

Dessa tre rekommendationer är under behandling i ministerkommittén.

De i rekommendation 85 åsyftade av ICAO-konferensen föreslagna förenklingarna i fråga om tull- och passformaliteter vid flygplatser har till största delen genomförts för Sveriges vidkommande.

Rekommendation 87 om statslöshet

Enligt denna rekommendation bör ministerkommittén uppmana medlemsstaterna att underteckna och ratificera 1954 års konvention om statslösa personers rättsliga ställning samt snarast möjligt ge sitt samtycke till sammankallande av den i FN:s genralförsamlings resolution 896 (IX) föreslagna konferensen för utarbetande av en överenskommelse om avskaffande av framtida statslöshet.

I anledning av denna rekommendation har ministerkommittén beslutat rikta en uppmaning till de medlemsregeringar, som ännu ej undertecknat 1954 års konvention, att meddela Europarådets sekretariat, när de beräknar kunna underteckna konventionen. Då svaren föreligger, skall ministerkommitténs behandling av frågan återupptas.

Sverige undertecknade konventionen den 28 september 1954; den har hittills ratificerats av endast en stat, nämligen Danmark. — Vad beträffar den föreslagna konferensen, har svenska regeringen i skrivelse till Förenta Nationernas generalsekreterare den 17 juni 1955 förklarat sig beredd deltaga i en sådan.

¹ Härmed avses det vid 1951 års Genèvekonferens utarbetade mönsterdokument, som bifogades konventionstexten.

Resolution 69 med svar på ILO:s fjärde rapport

I denna resolution märkes särskilt en redogörelse för vilka principer församlingen anser böra ligga till grund för samarbetet mellan Europarådet och ILO.

Församlingen förklarar sig sålunda dela det av ILO uttryckta önskemålet, att samarbete mellan internationella organisationer, som har att behandla sociala frågor, skall grundas på vederbörlig samordning av arbetsinsatserna åstadkommen såvitt möjligt är genom hänsynstagande till de berörda organisationernas behörighetsområden. Församlingen förklarar sig också vara ense med ILO om nödvändigheten av att de regionala sociala problemen tas upp till behandling i sitt sammanhang bland de världsomfattande sociala problemen. Härtill fogar församlingen emellertid ett uttalande om värdet av regionala institutioner. Åtgärder av begränsad omfattning, som vidtoges inom ramen för en regional organisation hade större utsikter att ge resultat än försök att finna en lösning av samma problem på en världsomfattande basis. Ju mera den ekonomiska och sociala strukturen i en grupp av länder stämde överens, desto lättare vore det att finna gemensamma lösningar på dessa länders sociala problem.

I resolutionen vill församlingen även fästa ILO:s uppmärksamhet på att Europarådet bör betraktas som ramen för europeisk politik, inklusive socialpolitik. Alla åtgärder i samband med europeisk integration ävensom all europeisk mellanstatlig verksamhet, utom försvarsfrågor, fölle inom dess behörighetsområde. Vad beträffar församlingens roll i det mellanstatliga arbetet, så vore den icke endast att avge rekommendationer utan även att övervaka dessas tillämpning. Denna dubbla roll gjorde Europarådet till en internationell organisation helt olika de mellanstatliga organisationerna.

Resolutionen har av ministerkommittén överrämnats till ILO under angivande av att kommitténs uppfattning om Europarådets roll på det sociala området i vissa hänseenden avviker från den, som kommit till uttryck i församlingens resolution.

Resolution 70 om åtgärder för att omsätta i praktiken resolution 61/1954 om förbindelserna mellan rådgivande församlingen och de nationella parlamenten

I resolution 61/1954 riktar församlingen en uppmaning till medlemsländernas ombud att i sina respektive parlament ta initiativ till diskussioner om församlingens rekommendationer, resolutioner och yttranden samt anmodar sin president att regelbundet tillställa parlamenten texterna till församlingens beslut.

I den nu antagna resolution 70 anges närmare, hur man tänkt sig att detta skall gå till i praktiken. Sålunda uppmanas ombuden från varje med-

lemsstat att närhelst så är lämpligt söka få till stånd debatter i sina respektive parlament om sådana rekommendationer, i vilka församlingen hemställer, att ministerkommittén eller de nationella parlamenten skall ta ståndpunkt till någon bestämd fråga. De bör vidare fästa vederbörande parlaments uppmärksamhet på de beslut, församlingen fattat i en viss fråga, då denna fråga är under behandling i parlamentet, samt tillse att vederbörande parlament efter varje möte, församlingen hållit, erhåller en rapport härom. En av vederbörande lands ombud utsedd person bör tillse, att ovannämnda åtgärder vidtas.

Resolution 87 om en gemensam europeisk politik vid kommande öst-västkonferenser

Inför de då stundande förhandlingarna i Genève mellan Förenta Staterna, Frankrike, Storbritannien och Sovjetunionen ansågs det i församlingen, att man borde låta en samlad europeisk parlamentarisk opinion komma till uttryck rörande de spörsmål, som på nytt skulle avhandlas mellan öst och väst.

Som avslutning på denna debatt antog församlingen den 26 oktober resolution 87, vari anges de principer, på vilka en gemensam europeisk politik vid kommande öst-västkonferenser bör grunda sig. En redogörelse för debatten lämnas i den av utrikesdepartementet utgivna blåboken rörande Europarådets verksamhet under 1955 (Ny serie I: B: 5), s. 34—36.

I resolutionen välkomnar församlingen de instundande förhandlingarna i Genève och anser det lyckligt, att ett tillfälle sålunda erbjudes att gå fram mot en verklig avspänning. Europas nuvarande delning kunde ej erbjuda någon grundval för en uppgörelse innebärande säkerhet för alla. För att nå detta mål måste de demokratiska staterna ovillkorligen intaga en gemensam hållning, präglad av försonlighet men tillika av fasthet och vaksamhet. Därest avspänningen kunde stödjas på en starkt europeisk solidaritet, öppnade den ljusa perspektiv; uppnåddes den däremot till priset av försvagad europeisk solidaritet, riskerade den att leda till en förvärrad situation.

Kapprustningen utgjorde resultatet av misstro och politisk spänning. Ansträngningarna att minska denna spänning borde drivas parallellt med arbetet i Förenta Nationernas nedrustningskommission och syfta mot allmän, samtidig och kontrollerad nedrustning, vilken ej borde inskränkas till vissa vapen eller vissa geografiska områden. Församlingen understryker, att avgörande betydelse bör tillmätas det planerade kontrollorganets befogenheter.

Församlingen insisterar på nödvändigheten av att snabbt nå fram till Tysklands återförening på grundval av fria val och betecknar varje avtal med Sovjetunionen om Europa, vilket ej omfattar Tysklands återförening, såsom otillräckligt och farligt. Ett avtal måste vidare skänka samma säkerhet åt väst som åt öst. Ett återförenat Tyskland bör åtnjuta samma rättigheter som andra stater. Det bör ej vara skyldigt ansluta sig till ett militär-

förbund och bör fritt få besluta om metoderna för sitt deltagande i det europeiska och internationella samarbetet.

Upprättandet av ett enat Europa betecknas såsom nödvändigare än någonsin, ej minst med hänsyn till det europeiska samarbetets karaktär av fredsgaranti.

Församlingen påminner om att väst ej kan acceptera såsom definitivt ett stort antal central- och östeuropeiska folks förlust av nationellt oberoende och politisk frihet.

Slutligen uttalar församlingen som sin åsikt att ett avtal mellan de tre i förhandlingarna deltagande västmakterna och Sovjetunionen förutsätter föregående rådplägning mellan de förstnämnda och övriga intresserade stater.

Resolutionen antogs med 65 röster, däribland hrr Elmgren och Sundström (s), Wistrand (h) samt fröken Olsson (s). Fyra delegater nedlade rösten däribland hrr Bengtsson och Andersson (s).

Församlingens resolution behandlades av ministerkommittén vid dess möte i december 1955. På grundval av de av församlingen gjorda uttalandena antog ministrarna därvid utan omröstning en resolution, som tar fasta på kärnpunkten i församlingsresolutionen, nämligen frågan om Tysklands återförening. I sin resolution välkomnar ministerkommittén de ansträngningar, som gjorts av rådgivande församlingen för att en gemensam europeisk vilja skall göra sig gällande i förhållande till öststaterna. Kommittén understryker, att säkerhet för alla icke kan åstadkommas på grundvalen av Europas nuvarande delning, att Tysklands återförening på grundvalen av fria val är nödvändig, att varje nytt arrangemang med Sovjetunionen rörande Europas säkerhet, som icke innefattar Tysklands återförening, är otillräckligt och farligt samt att det fortfarande är oundgängligen nödvändigt att upprätta ett enat Europa. Slutligen uppmanar ministerkommittén församlingen att fortsätta sina ansträngningar för att öst-västproblemen skall behandlas och diskuteras ur europeisk synvinkel.

I samband med resolutionens godkännande förklarade den svenske delegaten i ministerkommittén, ambassadören Westman, att man genom att rösta för resolutionen från svensk sida ville understryka vikten av att en återförening av Tyskland ägde rum och att detta skedde på grundvalen av fria val samt att svenska delegationen icke i övrigt önskade ta ställning till villkoren för en återförening.

Departementschefen

Vad angår rekommendationen 75 om flykting- och överbefolkningsproblemen, har från svensk sida ansetts att dessa tvenne problem icke borde behandlas i ett sammanhang utan var för sig. Svenska regeringen har icke velat ställa i utsikt deltagande i eu hjälpfond, avsedd för åtgärder varigenom olägenheterna av överbefolkningen i vissa länder kunde mildras. Vid rekommendationens behandling i ministerkommittén har också räknats med

att ett blivande avtal i ämnet icke kommer att biträdas av samtliga medlemsstater.

I rekommendationen 82 innefattas en välkommen förnyad vädjan till förman för en gradvis reduktion av medlemsstaternas tulltariffer. Ministerkommittén har dock hittills ej kunnat enas om någon annan åtgärd i frågan än rekommendationens översändande för kännedom till den inom GATT:s ram anordnade tullsänkingskonferensen.

Genom resolutionen 69 har församlingen velat precisera sitt förhållande till Internationella arbetsorganisationen. Därvid har församlingen icke blott understrukt värdet i vissa fall av regionala överenskommelser i sociala ämnen utan dessutom gjort gällande att Europarådet bör generellt sett utgöra ramen för europeisk politik, inklusive socialpolitik. Det är givet att sådana vittgående anspråk skall leda till kompetenskonflikter med ILO. Ministerkommittén har därför med allt fog gjort en reservation vid rekommendationens överlämnande till ILO för kännedom.

Resolutionen 87 om en gemensam europeisk politik vid kommande östvästkonferenser blev av ministerkommittén omredigerad, bl. a. därför att de behandlade frågorna kommit i ett nytt läge efter församlingens möte. Ministerkommitténs resolution begränsar sig till ett uttalande i Tysklandsfrågan. Såsom ovan anmärkts, gjordes från svensk sida en reservation, varigenom framhölls att den svenska delegationen ville understryka vikten av att en återförening av Tyskland ägde rum på grundvalen av fria val men att delegationen icke i övrigt önskade ta ställning till villkoren för en återförening.

Under åberopande av vad jag i det föregående anfört får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte till riksdagen avlåta proposition med anhållan om riksdagens yttrande angående omförmälda av Europarådets rådgivande församling år 1955 vid dess sjunde ordinarie möte fattade beslut.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdade hemställen förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelsebilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Tage Pousette

Rekommendation 75

om rapporten från Europarådets särskilde representant för flykting- och överbefolkningsfrågor

Församlingen,

som studerat den av hr Pierre Schneiter, Europarådets särskilde representant för flykting- och överbefolkningsfrågor, framlagda rapporten;

som uttrycker sin uppskattning av hr Schneiters ansträngningar att i enlighet med församlingens ofta uttryckta önskan utarbeta enkla och effektiva metoder för att utan dröjsmål lösa ett allvarligt europeiskt problem;

som anser, att de av flyktingrepresentanten vidtagna åtgärderna kan fullföljas på ett verksamt sätt endast om hans mandat förlänges,

rekommenderar ministerkommittén:

1. att utan dröjsmål inrätta en fond, bestående av bidrag från medlemsstaterna avsedda att återbetalas, vars tillgångar skulle användas till att genom beviljande av lån täcka kostnaderna för att få flyktingar och överbefolkning placerade;

2. att förlänga flyktingrepresentantens mandat;

3. att antaga den plan för upprättande av ett samordningsorgan, som hr Pierre Schneiter framlagt.

Rekommendation 77

om Västeuropas ekonomiska integration

Församlingen,

som uppmärksammat de fortsatta framsteg, som gjorts mot Europas politiska och ekonomiska konsolidering genom upprättandet av Västeuropeiska unionen, genom de beslut Kol- och stålunionens ministerråd fattat vid Messinakonferensen den 3 juni 1955 och genom den liberalisering och förstärkning av Västeuropas ekonomi, som skildrats i OEEC:s sjätte årsrapport.

1. välkomnar och fäster medlemsregeringarnas och parlamentens uppmärksamhet på den av utredningsavdelningen inom Europarådets sekretariat utarbetade rapporten »Den ekonomiska integrationens nuvarande läge i Västeuropa»;

som anser det önskvärt att utnyttja rådande gynnsamma ekonomiska förhållanden i Europa för att främja ekonomisk integration som en varaktig grundval för Europas politiska konsolidering;

som vidare anser att samordning av de västeuropeiska staternas ekonomiska och finansiella politik på grundval av ömsesidig hjälp med särskild tonvikt på bistånd till de minst utvecklade medlemsstaterna är oundgänglig för att man skall kunna eliminera alla konstgjorda hinder och tillgodogöra sig fördelarna av en gemensam marknad.

2. *rekommenderar* ministerkommittén att uppmana Europarådets och OEEC:s medlemsregeringar att med förnyad kraft föra en aktiv politik syftande till att i Västeuropa få till stånd en högre grad av ekonomiskt samarbete, ömsesidig hjälp och integration under särskilt beaktande av följande omständigheter:

(a) Önskvärdheten av att åstadkomma förhållanden, som skulle gynna konvertibiliteten, och nödvändigheten av att planera och göra sig beredd för de problem, som konvertibiliteten kan ge upphov till med avseende på full sysselsättning, betalningsbalans och liberalisering av handeln;

(b) Målsättningen att under strävandena mot liberalisering av handeln och sänkning av tullarna avskaffa sådana företeelser inom handeln som dubbel prissättning vid råvaruexport, dumping av färdigvaror och exportsubventioner, vilka ofta ger anledning till motåtgärder;

(c) Införande av en frivillig procedur, enligt vilken medlemsstaterna i särskilda fall skulle uppmanas ta sin handelspolitik och sina skyddsåtgärder under övervägande i syfte att bistå andra medlemsstater, som har svårigheter med sin arbetslöshet eller sin betalningsbalans;

(d) Utarbetande av planer för gemensamma åtgärder mot eventuella ekonomiska svårigheter förorsakade av inflationistiskt eller deflationistiskt tryck;

(e) Utvecklande och utnyttjande av atomkraften och andra energikällor för fredliga ändamål genom samarbete mellan medlemsstaterna och en undersökning av de återverkningar på ekonomi och industri, som atomkraftens användning i industri och transportväsen kan få;

(f) Nödvändigheten av att mera rationellt utnyttja Europas tillgångar på jordbruksområdet genom förbättrade produktionsmetoder och ökad lokal specialisering i förening med förbättrade metoder och samordning i fråga om internationell distribution och försäljning;

(g) Samordning inom transportväsendet, särskilt i fråga om investeringar och internationella taxor;

(h) Den trängande nödvändigheten av att — med hänsyn till mångfalden och den heterogena uppbyggnaden av de många internationella organisationer, som behandlar likartade sidor av Västeuropas ekonomi — sammanföra dessa organisationers arbete, i den mån det har avseende på Väst-europa, inom ramen för Europarådet och OEEC;

(i) Upprättande av närmare samarbete mellan Europarådet och OEEC, varvid åtgärder i synnerhet bör vidtagas för att möjliggöra:

(I) att en representant för församlingen får vara närvarande, då OEEC:s ministerråd sammanträder;

(II) att en representant för Europarådets sekretariat får övervara OEEC-rådets sammanträden på tjänstemannaplanet.

3. rekommenderar vidare ministerkommittén att mot bakgrunden av den ovan nämnda rapporten om den ekonomiska integrationens nuvarande läge i Västeuropa rikta en uppmaning till var och en av Europarådets medlemsstater att i samråd med OEEC utarbeta ett program innefattande åtgärder ägnade att gradvis bringa vederbörande stats ekonomi i samklang med Europas ekonomiska intressen betraktade som en helhet och sålunda jämna vägen för en sant europeisk ekonomi.

Rekommendation 78

om förbindelserna mellan Europarådet och OEEC:s avdelning för livsmedel och jordbruk

Församlingen,

som i sin rekommendation 67 begärt att på det politiska och administrativa planet bli så nära associerad som möjligt med den inom OEEC:s ram inrättade jordbruksministerkommittén,

konstaterar med beklagande att denna rekommendation ej föranlett någon åtgärd och att församlingen ej ens informerades om de diskussioner rörande europeiska jordbruksproblem, som nyligen ägt rum;

anser att denna inställning, som troligen kommer att ta sig nya uttryck, på grund av sin systematiska karaktär är ägnad att skada både idén om europeiskt samarbete och principen om internationella organs harmoniska utveckling och samarbete;

bevittnar med oro, hurusom OEEC uppenbarligen är beslutet att undvika all kontakt med parlamentariska instanser, och skulle vilja understryka, att en sådan inställning på grund av den atmosfär den framkallar i jordbrukskretsar tenderar att begränsa, om ej helt förhindra, alla ansträngningar att åstadkomma ett fullständigare samarbete;

protesterar kraftigt mot en politik, som i längden måste leda till likgiltighet bland allmänheten och inkräkta på rådgivande församlingen tillkommande väsentliga prerogativ;

rekommenderar ministerkommittén:

att vidta erforderliga åtgärder för att Europarådet skall bli associerat med arbetet i OEEC:s jordbruksministerkommitté och dess ställföreträdarekommitté;

att uppmana Europarådets generalsekreterare att träffa överenskommelse med OEEC:s generalsekreterare om att låta en sekretariatstjänsteman fortlopande följa arbetet på OEEC:s avdelning för livsmedel och jordbruk för åstadkommande av reciprocitet i fråga om informationer och beslut.

Rekommendation 79

om förslaget till europeisk konvention för fredlig lösning av tvister

Församlingen,

som konsulterats av ministerkommittén rörande texten till ett förslag till en europeisk konvention för fredlig lösning av tvister (dok. 271), som utarbetats i ljuset av församlingens rekommendationer 56 (1950) och 36 (1952);

som på nytt uttrycker sin övertygelse, att långtgående åtaganden från Europarådets medlemsstaters sida i vad avser fredlig lösning av tvister kommer att stärka den europeiska enigheten och den internationella säkerheten;

välkomnar det av ministerkommittén framlagda konventionsförslaget som ett steg framåt i denna riktning, alldenstund det föreskriver att alla stater, som undertecknar konventionen, därefter skall erkänna skyldigheten att låta de tvister, som uppräknas i art. 3, paragraf 2 av Internationella domstolens stadga, gå till skiljedom;

konstaterar emellertid att utskottet för juridiska och administrativa frågor, som gjort konventionsförslaget till föremål för förnyat studium under särskilt hänsynstagande till de kommentarer, som gjorts av svenska regeringen och de svenska ombuden i församlingen, ansett det nödvändigt att föreslå ett antal ändringar, av vilka många är av betydande vikt;

godkänner de av utskottet för juridiska och administrativa frågor föreslagna ändringarna,

rekommenderar att bifogade rapport från utskottet för juridiska och administrativa frågor av ministerkommittén underställes de regeringsexperter, som haft ansvaret för konventionens utarbetande, för verkställande av

en slutgiltig översyn av texten, och uttrycker förhoppningen att konventionens undertecknande och ikraftträdande skall äga rum i en nära framtid och utgöra ytterligare en etapp på vägen mot ett förenat Europa.

Rekommendation 82

om reduktion av tulltariffer

Församlingen,

1. som noterar att den lag rörande förlängning av handelsavtal, som undertecknades av Förenta Staternas president den 21 juni 1955, bemyndigar presidenten att under en treårsperiod sänka de amerikanska tulltarifferna med 15 procent och att reducera till 50 procent av varans värde de tullsatser, som f. n. överstiger denna procentsats;

2. som tar i beaktande att regeringarna i ett stort antal av Europarådets medlemsstater under senare år klargjort, att de kunde tänka sig en ytterligare sänkning av sina tulltariffer endast under förutsättning att Förenta Staterna gjorde sammalunda;

3. som vidare tar i beaktande att i OEEC ett antal av denna organisations medlemsstater förklarat sig vara ur stånd att fortsättningsvis bedriva en politik syftande till att avlägsna kvantitativa restriktioner, om ej nya ansträngningar gjordes på tullområdet,

rekommenderar ministerkommittén att uppmana medlemsstaterna:

(a) att i största möjliga utsträckning utnyttja de möjligheter en allmän tullkonferens inom ramen för GATT kunde erbjuda att få till stånd effektiva reduktioner i de tullar, som belastar det europeiska varuutbytet;

(b) att föra sina förhandlingar på grundvalen av de metoder, som återfinnes i projektet om en »lågtariffklubb» och i GATT-planen för en harmonisering av de europeiska tullnivåerna;

(c) att överväga att ta kontakt med GATT för att förhandla om upprättande av en frihandelszon, inom vilken man genom systematiska och årliga sänkningar på exempelvis 10 eller t. o. m. 5 procent av tullsatserna mellan Europarådets medlemsstater så småningom skulle kunna nå fram till en europeisk tullunion.

Rekommendation 83

om klagomål från enskilda jämlikt konventionen om de mänskliga rättigheterna

Församlingen,

som är medveten om att ett viktigt steg framåt tagits genom att det i konventionen fastställda minimiantalet stater tillerkänt den europeiska kommissionen för de mänskliga rättigheterna behörighet att mottaga framställningar från enskilda;

som emellertid konstaterar att flera medlemsstater ännu ej gjort någon dylik förklaring, så att kommissionen saknar befogenhet att fullgöra sina åligganden med avseende å skyddet av de mänskliga rättigheterna i förhållande till dessa stater, såvida icke framställningar härom hänskjutes till den av andra parter i konventionen;

som anser det vara fara värt, att en enskild regering kan hysa betänkligheter mot att ta ansvaret för vad som skulle kunna framstå som en ovän-

lig handling, vilket skulle ha till följd att konventionen om de mänskliga rättigheterna för många stater skulle förbli en död bokstav;

som tar till utgångspunkt den procedur, som år 1920 antogs av Nationernas Förbunds råd i syfte att övervinna liknande svårigheter,

rekommenderar ministerkommittén att ge sitt samtycke till följande resolutioner:

1. Icke blott en enskild regering utan även en grupp av regeringar kan jämlikt konventionen om de mänskliga rättigheterna till kommissionen hänskjuta klagomål från en enskild person.

2. I detta syfte skall en petition, som en enskild person riktat till den europeiska kommissionen för de mänskliga rättigheterna eller till Europarådets generalsekreterare men som ej kan upptagas av kommissionen, enär den är riktad mot en stat, som ej erkänt kommissionens behörighet i detta avseende, vidarebefordras till ministerkommitténs ordförande för att undersökas av en tremannakommitté tillsatt på nedan angivet sätt. En första förutsättning är emellertid, att petitionen ej skulle ha avvisats jämlikt art. 27 i konventionen. Om ministerkommitténs ordförande är medborgare i den stat, mot vilken petitionen är riktad eller under vars jurisdiktion klaganden befinner sig, skall petitionen överlämnas till den av ministerkommitténs tidigare ordförande, beträffande vilken detta icke gäller.

3. Samma procedur kan tillämpas av varje part i konventionen med avseende på liknande petitioner, som den ej önskar på egen hand hänskjuta till kommissionen.

4. Ordföranden i ministerkommittén eller den person, som ersätter honom, skall ex officio vara medlem av den kommitté, som tillsättes för att undersöka den i paragraf 1 åsyftade petitionen. Han skall bland sina kolleger i ministerkommittén genom lottning utse ytterligare två medlemmar och därvid utesluta dem, som är medborgare antingen i den stat, mot vilken petitionen är riktad, eller den stat, i vilken klaganden är medborgare.

5. Tremannakommittén skall avgöra, huruvida de i petitionen relaterade omständigheterna måste bringas till kommissionens kännedom genom en kollektiv framställning från de tre regeringarna. Innan kommittén fattar ett sådant beslut, kan den översända det mottagna dokumentet till den regering, mot vilken petitionen är riktad, för att bereda den möjlighet att yttra sig däröver.

Rekommendation 84

om förenkling av gränsformaliteter för resenärer

Församlingen,

som behandlat ministerkommitténs meddelande om förenkling av gränsformaliteter (dok. 346) och bifogade rapport från utskottet för juridiska och administrativa frågor,

anser att ministrarnas ställföreträdare genom att blott konsultera sina hemmamyndigheter och återge dessas ofta negativa argument förbisett de politiska fördelar, som de av församlingen föreslagna åtgärderna skulle innebära för Europa såsom helhet, samt icke till fullo utnyttjat alla möjligheter att omsätta dessa förslag i praktiken eller att, där så skulle visa sig lämpligt, ingå partiella avtal;

anser att det skulle vara till fördel för alla berörda parter, om utrikesministrarna själva ville diskutera församlingens förslag med hänsyn tagen till dessas allmänna önskvärdhet ur politisk synvinkel samt ge ställföreträ-

darna direktiv i enlighet härmed och därigenom möjliggöra en grundligare och mera hoppingivande undersökning av de föreslagna reformerna;

understryker ännu en gång att det är en stark opinion i medlemsländerna till förmån för lättnader i reseformalitetserna och att tiden sedan länge tillbaka är inne för en allmän översyn av dessa;

påminner ministerkommittén om hur framgångsrikt Förbundsrepubliken Tysklands initiativ blev att ensidigt upphäva visumtvånget, vilket raskt följdes av motsvarande åtgärder från alla andra medlemsstaters sida; församlingen uttrycker sin fasta förvissning att de bästa metoderna och de, som är mest ägnade att leda till snabba resultat, är att de stater, som är beredda att införa lättnader i reseformalitetserna, icke betraktar reciprocitet som en absolut nödvändig förutsättning för sådana åtgärder;

uppmanar ministerkommittén att utan dröjsmål vidtaga åtgärder i anledning av följande rekommendationer och hemställer att snarast möjligt och senast vid nästa vårmöte bli informerad om dessa åtgärder och därigenom vunna resultat.

DEL A

P a s s

Församlingen,

som vidhåller sin övertygelse att Europarådets slutmål måste vara att helt avskaffa pass för resor mellan rådets medlemsstater;

som särskilt erinrar om att möjligheten att nå detta mål bevisats genom förefintligheten av de regionala passunioner, som upprättats av de skandinaviska staterna samt av Irland och Storbritannien, vilka båda haft fullständig framgång;

som informerats om att speciella arrangemang är i kraft mellan Beneluxländerna, mellan Belgien, Luxemburg, Frankrike och Schweiz samt mellan Belgien, Luxemburg, Frankrike och Saar, enligt vilka pass icke erfordras, utan identitetskort eller ogiltiga pass betraktas som tillfredsställande identifieringsbevis, samt att dessa speciella arrangemang är helt tillfredsställande;

som beaktat meddelandet om att Förbundsrepubliken Tysklands regering på förslag av vederbörande underutskott av förbundsdagens utrikesutskott beslutat att — om erforderligt genom ett unilateralt beslut — avstå från kravet på pass i fråga om medborgarna i vissa andra medlemsstater, under förutsättning att de har ett giltigt identitetskort;

som beaktat att regeringarna i Belgien, Frankrike, Italien, Luxemburg och Saar förklarat sig beredda undersöka möjligheten av att vidtaga liknande åtgärder under förutsättning av reciprocitet,

uttrycker åsikten att den gynnsamma inställning dessa länder visat utgör en tillfredsställande grundval för underhandlingar åtminstone mellan vissa till varandra gränsande länder;

rekommenderar ministerkommittén att vidtaga erforderliga åtgärder för att:

1. de stater eller grupper av stater, som visat beredvillighet att medverka till en ansträngning att modifiera gällande passfordringar i förhållande till medborgare i andra medlemsstater, d. v. s. Belgien, Frankrike, Förbundsrepubliken Tyskland, Italien, Luxemburg och Saar, skall utan dröjsmål inleda bilaterala eller multilaterala förhandlingar under ministerkommitténs överinseende i syfte att omsätta dessa förslag i praktiken;

2. de stater, som nämnes i paragraf 1 även skall utan dröjsmål undersöka möjligheten av att vidtaga unilaterala åtgärder icke blott i förhållande

till medborgarna i de andra däri omnämnda staterna utan även i förhållande till medborgarna i Europarådets alla övriga medlemsstater;

3. andra medlemsstater än de, som nämnes i paragraf 1, skall utan dröjsmål ta sin inställning till denna fråga under förnyat övervägande. De bör erhålla fullständiga upplysningar om hur tillfredsställande de arrangemang fungerar, som omnämnes i tredje paragrafen i inledningen till denna del av rekommendationen, och bör, om de så önskar, inbjudas att såsom observatörer närvara vid bilaterala förhandlingar mellan intresserade parter;

DEL B

V i s a

Församlingen,

som med tillfredsställelse noterat att viseringar för affärs- eller turistbesök, som icke varar längre än tre eller i några fall två månader, nu avskaffats mellan Europarådets medlemsstater utom för resor mellan Grekland och Irland, Turkiet och Irland samt Turkiet och Saar, vilka torde avskaffas före den 1 januari 1956;

som informerats om att Förbundsrepubliken Tyskland ämnar avskaffa viseringar helt och hållet, oberoende av hur länge besökaren avser att vistas i landet, och att det följaktligen icke längre blir nödvändigt att pass — i de fall dylika erfordras — stämplas eller granskas vid inresa i Förbundsrepubliken Tyskland;

som beaktat att vanliga viseringar för resor mellan å ena sidan samtliga medlemsstater, å andra sidan Schweiz och Österrike, även ha avskaffats i praktiken,

rekommenderar ministerkommittén att vidtaga erforderliga åtgärder för att:

1. de medlemsstater, som ännu ej gjort så, skall helt avskaffa visumtvånget, i den mån viseringar ännu erfordras för besök av medborgare från andra medlemsstater av längre varaktighet än två eller tre månader;

2. de medlemsstater, som ännu ej avskaffat visumtvånget i förhållande till Finland, Jugoslavien, Portugal och Spanien skall utan dröjsmål överväga möjligheten att göra så utan att nödvändigtvis insistera på reciprocitet;

3. man på ett aktivt sätt skall överväga möjligheten att avskaffa visumtvånget — utan att nödvändigtvis insistera på reciprocitet — vid resor mellan medlemsstaterna och så många utomeuropeiska stater som möjligt, med vilka medlemsstaterna har vänskapliga förbindelser;

4. möjligheten skall undersökas att få till stånd arrangemang med de central- och östeuropeiska staterna, varigenom turistviseringar skulle kunna beviljas mera frikostigt än hittills av alla regeringar; detta skulle kunna bidra till att skapa bättre förståelse mellan öst och väst och skulle utgöra det första steget mot det slutliga avskaffandet av viseringar i förhållande till dessa länder;

DEL C

M o t o r f o r d o n

Församlingen,

som hänvisar till de yttranden, som avgivits av medlemsregeringarna över rekommendation 59 om förenkling av gränsformalitetserna för motorfordon,

beklagar att ministerkommittén på ett så ytligt sätt behandlat en fråga, som på grund av den ständiga ökningen av den internationella motortrafiken i Europa är av den yttersta vikt och kräver konstruktiva åtgärder, samt

att fyra regeringar, nämligen Frankrikes, Italiens, Luxemburgs och Turkiets, icke ens lär ha uttalat sig om församlingens förslag;

som erhållit kategoriska försäkringar att den ordning, som för över ett år sedan infördes i Danmark och Sverige och enligt vilken tullhandlingar ej längre erfordras för tillfällig införsel av privata motorfordon från andra skandinaviska stater och formaliteterna vid gränserna reducerats till sticketprovgranskning av nationella registreringsdokument och körkort, blivit en fullständig framgång,

uppmänar ministerkommittén att till en noggrann och omsorgsfull granskning upptaga del C i rekommendation 59, vilken församlingen fortfarande ger sin fulla anslutning, samt utan ytterligare dröjsmål sammankalla den expertkommitté, som där förutses;

hemställer att därest vissa regeringar — trots de bevis om motsatsen, som tillhandahållits av de skandinaviska staterna — verkligen anser, att församlingens förslag kan ge upphov till allvarliga bedrägerier, de bör pröva de nya anordningarna under en försöksperiod om ett halvt till ett år som ett tillfälligt medgivande;

uttalar på nytt sin önskan om att möjligheten att vidtaga unilaterala åtgärder alltid beaktas;

DEL D

Granskning av resedokument

Församlingen,

som hänvisar till den ordning, som nyligen med framgång införts i de skandinaviska staterna, där det icke är någon som helst identitetskontroll för skandinaver vid gränserna mellan de skandinaviska länderna;

som anser att i avvaktan på att liknande åtgärder vidtas i andra europeiska stater den starka ökningen av turisttrafiken kräver, att ett system med sticketprovgranskning — varmed avses att endast en liten del av bona fide turister, exempelvis 5 %, skulle anmodas visa sina identitetshandlingar — tillämpas i så många medlemsstater som möjligt och särskilt på de ställen vid gränserna, där trafiken är livligast, exempelvis Kehl;

som understryker att det icke är fråga om någon minskning av vederbörande tjänstemäns nuvarande lagenliga befogenheter och att de föreslagna medgivandena kan återtagas när som helst i fall av trängande nödvändighet,

rekommenderar ministerkommittén att vidtaga erforderliga åtgärder för att medlemsstaterna — i avvaktan på att identitetskontrollen skall kunna avskaffas åtminstone mellan angränsande stater — skall införa lättnader i kontrollen vid landgränserna av identitetshandlingar för turister från andra medlemsstater och införa ett system med sticketprovkontroll samt att detta skall göras utan dröjsmål mellan angränsande stater i fråga om medborgarna i dessa stater.

Rekommendation 85

om förenkling av formaliteterna vid flygplatser

Församlingen,

som granskat rapporten från utskottet för juridiska och administrativa frågor om förenkling av formaliteterna vid flygplatser (dok. 437),

hemställer att ministerkommittén måtte utan dröjsmål ta upp till be-

handling nedanstående rekommendationer och avge rapport senast vid vår-mötet 1956 om de åtgärder, som vidtagits för att verkställa dem. Denna rapport bör icke endast vara en redogörelse för rådande förhållanden och härav föranledda svårigheter utan bör även lämna besked om vad som gjorts för att förbättra situationen;

Formaliteter vid flygplatser

Församlingen, som anser att de tekniska och administrativa formaliteter och åtgärder, som erfordras mellan den tidpunkt, då passagerarna skall infinna sig vid flygplatsen och flygplanets avgångstid, ger upphov till onödiga och ansenliga olägenheter samt tidsförlust för passagerarna;

som anser att den bristande proportionen mellan den tid, som tillbringas i luften, och den tid, som användes för att färdas till och från flygplatserna och där genomgå formaliteter, ger anledning till invändningar i särskilt hög grad, då det är fråga om korta resor, exempelvis från London till Paris,

välkomnar de rekommendationer rörande lättnader, som antagits vid den ICAO-konferens, som på Europarådets initiativ hölls i Strasbourg från den 21 april till den 8 maj 1954;

konstaterar emellertid att många av dessa rekommendationer ännu icke omsatts i praktiken vare sig helt eller delvis och att ett antal deltagande regeringar icke underrättat ICAO:s generalsekreterare om huruvida de är beredda att sätta dem i verket och, i nekande fall, skälen härför;

rekommenderar ministerkommittén:

1. att alla medlemsregeringar som ett första steg mot en väsentlig förenkling av formaliteterna vid flygplatser bör utan ytterligare dröjsmål godkänna och tillämpa rekommendationerna från ICAO:s konferens i Strasbourg under tiden 21 april—8 maj 1954;

2. att de med särskild kraft bör bedriva den undersökning, som föreslagits i ICAO:s rekommendation 24 (vilken återges i bifogade rapport från utskottet för juridiska och administrativa frågor), i syfte att göra det lika enkelt att gå ombord på ett flygplan som att stiga på ett tåg på en järnvägsstation, samt att de bör informera församlingen om resultaten av dessa undersökningar;

Passageraravgifter

Församlingen,

som hänvisar till att en avgift om fem shilling sedan den 1 maj 1952 uttages vid brittiska statens flygplatser av passagerare med utländska destinationsorter;

som hänvisar till att jämlikt förordningar utfärdade i oktober 1954 och ändrade i december 1954 liknande avgifter uttages vid vissa franska flygplatser med belopp från 300 till 1 200 francs beroende på avreseorten, biljettpriset och destinationsorten;

som hänvisar till att, ehuru dessa avgifter lägges på de företag, som driver den internationella flygtrafiken, de ändå tas ut av deras passagerare;

som anser att andra länder än Frankrike, Storbritannien, Polen, Portugal och Spanien, där sådana avgifter nu uttages, kan bli föranledda att införa liknande avgifter,

finner att bruket att uttaga sådana avgifter oberoende av det officiella biljettpriset står i strid med flygtrafikens verkliga intressen, eftersom det medför irriterande förseningar och olägenheter för passagerarna;

rekommenderar ministerkommittén, att Frankrike och Storbritannien utan dröjsmål skall vidtaga de åtgärder, som erfordras för att flygbolagen skall inkludera dessa passagerareavgifter i det officiella biljettpriset, om regeringarna i dessa stater icke är i stånd att avskaffa sådana avgifter helt och hållet.

Rekommendation 86

om underlättande av flyktingars resor

Församlingen,

som granskat och godkänt bifogade rapport från utskottet för juridiska och administrativa frågor om svårigheterna för flyktingar att erhålla nödvändiga dokument för utlandsresor,

rekommenderar ministerkommittén att följande åtgärder omedelbart vidtas för att underlätta flyktingars resor samt att de stater, som icke är i tillfälle att tillämpa dessa rekommendationer, utan dröjsmål redogör för skälen härtill;

R e s e d o k u m e n t

Församlingen,

som anser att det är ytterst önskvärt att uppnå största möjliga enhetlighet i fråga om de för flyktingar i Europa utställda resedokumenten såsom ett första steg mot ernående av fullständig standardisering på en världsomfattande grundval;

som anser att de resedokument, som utfärdas av signatärmakterna till 1951 års konvention om flyktingars rättsliga ställning, icke endast bör överensstämma med texten till föreskrifterna i denna konvention utan även vara enhetliga till utseendet,

rekommenderar ministerkommittén:

1. att de medlemsstater, som är anslutna till 1951 års Genèvekonvention, skall snarast möjligt utfärda resedokument överensstämmande med det mönsterdokument, som utarbetats av Förenta Nationernas flyktingkommisarie och av honom underställts signatärmakterna;

2. att de medlemsstater, som icke är anslutna till 1951 års Genèvekonvention eller till 1946 års Londonöverenskommelse om resedokument för flyktingar — d. v. s. Irland, Island, Saar och Turkiet — skall överväga möjligheten av att ansluta sig till Londonöverenskommelsen, om de icke är i tillfälle att ansluta sig till Genèvekonventionen. Om även detta är omöjligt, bör de för flyktingar utfärda resedokument av passtyp, som överensstämmer med föreskrifterna i endera av dessa överenskommelser;

V i s a

Församlingen,

som erinrar om att visumtvånget för resor mellan medlemsstaterna i praktiken nästan fullständigt avskaffats i vad avser medlemsstaternas medborgare och att medlemsregeringarna åtagit sig att före 1 januari 1956 avskaffa ännu bestående visumtvång;

som anser att förmånen av detta medgivande, i de fall så är möjligt, även bör gälla flyktingar med lagligt hemvist i medlemsländerna,

välkomnar de mellan Belgien, Luxemburg och Nederländerna nyligen träffade överenskommelserna, varigenom flyktingar med lagligt hemvist i

ett av dessa länder befrias från förpliktelsen att skaffa sig visering för resa till annan Benelux-stat, förutsatt att de innehar ett giltigt resedokument för flyktingar, som utfärdats i det land, där de har hemvist, i överensstämmelse med föreskrifterna i 1946 års års Londonöverenskommelse eller 1951 års Genèvekonvention;

rekommenderar ministerkommittén:

3. att alla medlemsstater, som utfärdar resedokument för flyktingar i överensstämmelse med 1946 års Londonöverenskommelse eller 1951 års Genèvekonvention, omedelbart skall vidta åtgärder för att utsträcka tillämpligheten av de ovannämnda Benelux-arrangemangen och därigenom avskaffa visumtvånget i vad avser flyktingar, som har lagligt hemvist i andra medlemsstater och är i besittning av resedokument, utfärdade i överensstämmelse med Londonöverenskommelsen eller Genèvekonventionen;

4. att medlemsstater, som icke för närvarande är beredda att undantaga flyktingar från visumtvånget skall utan dröjsmål ta under övervägande de i bifogade rapport från utskottet för juridiska och administrativa frågor framlagda förslagen med syfte dels att påskynda proceduren för utfärdande av viseringar, dels att för flyktingarnas del reducera viseringsavgiften till ett symboliskt belopp med möjlighet att, då detta är motiverat, helt efterskänka avgiften.

Rekommendation 87

om statslöshet

Församlingen,

som behandlat bifogade rapport från utskottet för juridiska och administrativa frågor;

som beaktat att Förenta Nationerna sammankallat en konferens rörande statslösa personers rättsliga ställning, vilken ägde rum i New York i september 1954, med syfte att utarbeta en konvention om nuvarande fall av statslöshet;

som med tillfredsställelse noterat att denna konferens resulterade i avslutandet av en »konvention om statslösa personers rättsliga ställning», som antogs den 28 september 1954 och är öppen för undertecknande i Förenta Nationernas högkvarter i New York;

som beaktat att denna konvention redan undertecknats av vissa, men icke alla, av Europarådets medlemsstater och att den ännu icke ratificerats;

som dessutom beaktat att Förenta Nationernas generalförsamling antagit en resolution (896, IX) om sammankallande av en »internationell konferens av befullmäktigade ombud med syfte att avsluta en konvention för att reducera eller avskaffa framtida statslöshet, så snart minst tjugo stater underrättat generalsekreteraren om sin beredvillighet att delta i en sådan konferens»;

som beaktat att endast några av Europarådets medlemsstater givit sitt samtycke till sammankallandet av ovannämnda konferens;

som anser att det är av den största betydelse, att konventionen om statslösa personers rättsliga ställning undertecknas och ratificeras utan dröjsmål och att den internationella konferensen av befullmäktigade ombud äger rum snarast möjligt,

rekommenderar ministerkommittén att uppmana regeringarna i Europarådets medlemsstater:

1. att utan dröjsmål underteckna och ratificera den konvention om statslösa personers rättsliga ställning, som den 28 september 1954 antogs av Förenta Nationernas konferens i New York;
2. att snarast möjligt — i överensstämmelse med Förenta Nationernas generalförsamlings resolution (896, IX) — ge sitt samtycke till sammankallandet av den internationella konferensen av befullmäktigade ombud med syfte att avsluta en konvention för att reducera eller avskaffa framtida statslöshet;
3. att underrätta församlingen i början av dess nästa möte om de åtgärder, som i detta avseende vidtagits av regeringarna.

Rekommendation 91

om Sydeuropas ekonomiska utveckling

Församlingen,

som beaktat föreskrifterna i artikel 1 av Europarådets stadga;

som beaktat det i paragraf 28 av ministerkommitténs särskilda budskap den 20 maj 1954 (dok. 238) framlagda förslaget, och erinrar om det av rådgivande församlingen den 29 maj 1954 antagna direktivet 57, vilket ger utskottet för ekonomiska frågor i uppdrag att studera lämpliga mått och steg för att främja Greklands, Italiens och Turkiets ekonomiska utveckling;

som tagit del av den italienska regeringens tioårsplan för Italiens ekonomiska utveckling;

som tagit del av OEEC:s ministerråds resolutioner den 14 januari och 10 juni 1955 angående den italienska planen;

som beaktat de åsikter, som framförts av den av utskottet för ekonomiska frågor — på grundval av hr MacBrides rapport den 15 oktober 1955 (dok. 428) — tillsatta arbetsgruppen;

som beaktat att i Italiens fall programmet för dess ekonomiska utveckling nått det stadium, då det kan sättas i verket;

som väntar på att detaljerade planer för Greklands och Turkiets ekonomiska utveckling skall fullbordas och att de skall studeras av OEEC;

som i synnerhet beaktat att medlemmar av den tyska förbundsdagen har för avsikt att framlägga en motion, som går ut på att använda från Marshallhjälpen härrörande motvärdesfonder för att bistå ifrågavarande länder,

anser att det för Europas välfärd är oundgängligt att tillse, att alla åtgärder som är möjliga, vidtas för att trygga förbättringen av de ekonomiska villkoren i Sydeuropa;

uttalar sitt fulla gillande av OEEC:s ministerråds beslut den 10 juni 1955 angående den italienska planen;

rekommenderar ministerkommittén att använda alla till buds stående medel för att ånyo fästa medlemsregeringarnas uppmärksamhet på de rekommendationer, som återfinnes i OEEC:s nämnda resolution, och att anmoda medlemsstaternas regeringar att snarast möjligt ange, i vilken utsträckning och på vad sätt var och en av dem kan lämna den i sagda resolution begärda hjälpen och på annat sätt bistå Italien med att realisera dess program för ekonomisk utveckling;

rekommenderar ministerkommittén:

(a) att uppmana Greklands och Turkiets regeringar att för skyndsamt studium och verkställande underställa OEEC program för ekonomisk utveckling;

(b) att uppmana medlemsregeringarna att, innan de utformar sina program för tekniskt bistånd till mindre utvecklade länder — vare sig program av nationell karaktär eller internationella program, vari medlemsregeringarna deltar — rådgöra med Greklands och Turkiets regeringar och ge hög prioritet åt lämpliga projekt, som fordrar tekniskt bistånd till dessa länder, samt

(c) att uppmana medlemsregeringarna att främja åtgärder, som är ägnade att öka handeln mellan Grekland och Turkiet å ena sidan och Europarådets andra medlemsstater å den andra för att i synnerhet stimulera exporten från Grekland och Turkiet;

anmodar församlingens medlemmar att i sina nationella parlament fästa uppmärksamheten på föreliggande rekommendation.

Resolution 69

med svar på ILO:s fjärde rapport

I sitt preliminära svar sista lidna september på ILO:s fjärde rapport om sin verksamhet välkomnade rådgivande församlingen de ändringar, som ILO gjort i sin årsrapport. Dessa syntes i stor utsträckning utgöra ett erkännande av Europarådets växande andel i lösandet av de sociala problem, som är gemensamma för alla dess medlemmar.

Det är ett tilltagande behov av samarbete mellan ILO och Europarådet, och ILO:s försök att klargöra de principer, som bör vara vägledande för ett sådant samarbete, kommer vid en lämplig tidpunkt.

Församlingens kommentarer kommer följaktligen att avse icke blott ILO:s ställning i förhållande till frågor, som berör båda organisationerna, utan även de principer, på vilka förhållandet dem emellan bör grundas.

II. PRINCIPER SOM BÖR VARA VÄGLEDANDE FÖR SAMARBETET MELLAN EUROPARÅDET OCH ILO

Församlingen delar till fullo det av ILO:s styrelse uttryckta önskemålet, att samarbetet mellan de internationella organisationer, som svarar för handläggningen av sociala frågor, skall grundas på »vederbörlig samordning av arbetet, åstadkommen i största möjliga utsträckning genom hänsynstagande till behörighetsområdena». Tillämpningen av denna princip på samarbetet mellan ILO och Europarådet behöver utredas.

ILO:s styrelse anser, att ILO:s behörighet i fråga om europeiska sociala frågor härledes från följande tre principer:

- nödvändigheten av att utnyttja de tekniska hjälpmedel, som ILO förfogar över, för att lösa internationella sociala problem;
- nödvändigheten av att få representanterna för regeringar, arbetsgivare och arbetare att vid sina möten fatta principbeslut rörande dessa problem;
- nödvändigheten av att studera sådana problem i det världsomfattande sammanhang, där de med nödvändighet hör hemma.

Församlingen anser sig å andra sidan böra fästa styrelsens uppmärksamhet på vissa principer, som ger Europarådet och i synnerhet rådgivande församlingen dess existensberättigande.

(a) Fördelarna med regionala institutioner

Samtidigt som det är nödvändigt att se sociala problem av en regional karaktär i deras världsomfattande sammanhang, förhåller det sig dock så, att åtgärder av begränsad omfattning, som vidtages inom ramen för en regional organisation, har större utsikter att krönas med framgång än försök att finna lösningar på en världsomfattande basis. Ju mera den ekonomiska och sociala strukturen stämmer överens i en grupp av länder, som erbjuder en serie problem på det sociala området, desto lättare är det att finna en gemensam lösning. Detta gäller för alla områden och utgör alla regionala organisationers *raison d'être*. Det säger sig självt, att sådana organisationer kan fylla sin uppgift på ett tillbörligt sätt endast under förutsättning att regionsindelningen skett på grundval av lämpliga kriterier. Det förhållandet att en region till synes bildar en geografisk enhet behöver inte betyda, att den också utgör en homogen social enhet. De sociala problemen på den amerikanska kontinenten har flera drag gemensamma med motsvarande problem i Västeuropa än dessa senare har med de sociala problemen i Östeuropa. I detta avseende bildar de västeuropeiska nationerna en jämförelsevis homogen enhet i fråga om sin sociala struktur, även om levnadsstandarden är olika, och de kan sålunda ur social synvinkel sägas bilda en lämplig regional gruppbildning. Det är denna gruppbildning, som församlingens utskott för sociala frågor skulle vilja lägga till grund för sammansättningen av den regionala trepartskonferensen,¹ och jämlikt art. 3 (2) i överenskommelsen mellan Europarådet och ILO skulle församlingen vilja underställa treparts-konferensen det förslag till europeisk social stadga, som inom kort skall utarbetas av rådet.

(b) Europarådet som ram för europeisk politik, inklusive socialpolitik

Den andra fråga, som församlingen önskar fästa styrelsens uppmärksamhet på, är att Europarådet bör betraktas som ramen för europeisk politik, inklusive socialpolitik. Allt arbete, som utföres i fråga om europeisk integration ävensom all mellanstatlig europeisk verksamhet, utom försvarsfrågor, faller inom dess behörighet. I ministerkommitténs särskilda budskap, varmed Europarådets handlingsprogram översändes till församlingens sjätte möte, förklaras:

»På det område, som anges i art. 1 (b) av stadgan, är rådet berättigat att befatta sig med varje problem, även av teknisk natur, vars lösning är ägnad att främja enheten bland dess medlemmar».

Rådet kan sålunda ta kännedom om varje åtgärd, som syftar till att samordna den industriella lagstiftningen eller att höja den sociala standarden till samma nivå i alla dess medlemsstater. Det måste emellertid framhållas, att denna uppfattning på intet vis minskar giltigheten av ILO:s krav att på grundval av de tre grundsatser, som återgivits av ILO:s styrelse, delta i Europarådets undersökning av varje socialt problem. På samma sätt kan det uppenbarligen aldrig bli tal om att Europarådet skulle utföra några undersökningar på detta område utan att rådet först tagit del av de liknande undersökningar, som ILO må ha företagit, eller utan fullständig kontakt mellan de båda organisationerna.

¹ Avser ILO:s i resolutionens tidigare, här ej återgivna del omnämnda europeiska regionala konferens.

(c) Rådgivande församlingens roll i samband med åtgärder, som vidtages av medlemsstaterna för att förverkliga Europarådets syften

Församlingen noterar uttalandet i ILO:s rapport, att det särskilda budskapet skall bringas till styrelsens kännedom, som där kommer att finna en analys av frågan om samordning av Europarådets arbete med den verksamhet, som bedrivs av andra organisationer, exempelvis ILO. Församlingen anser sig emellertid böra komplettera denna del av budskapet genom att precisera församlingens speciella behörighet inom ramen för Europarådets allmänna behörighet och sålunda fastställa den tredje regel, som enligt dess mening bör vara vägledande för all samverkan med de internationella organisationerna. Rådgivande församlingen har alltid sett som sin uppgift i det europeiska mellanstatliga arbetet icke blott att avge rekommendationer utan även att övervaka dessas tillämpning. Det är denna dubbla roll, och i synnerhet den sistnämnda aspekten, som förläner Europarådet som ett internationellt organ en karaktär helt olika de mellanstatliga organisationernas. I paragraf 16 av sitt särskilda budskap erkänner ministerkommittén församlingens rätt att ta varje initiativ, som kan åstadkomma större enhet mellan dess medlemmar, oberoende av om ett sådant initiativ är under behandling i någon annan internationell organisation:

»Nästän alla andra internationella organisationer har ett ministeriellt organ; mycket få har ett parlamentariskt. Det är vanligtvis icke önskvärt, att vår kommitté (d. v. s. ministerkommittén) studerar ett problem på samma gång som det ministeriella organet i en annan internationell organisation, men det kan ofta vara till nytta, att församlingen gör det, emedan den ser på frågorna ur en annan synvinkel».

Det återstår för församlingen att här understryka sin ledande och följaktligen sin övervakande roll i fråga om europeisk mellanstatlig verksamhet och vidare att framhålla att, eftersom denna verksamhet ofta ej blir föremål för debatt i de nationella parlamenten, den med fördel kan och bör diskuteras i församlingen. Det är i detta syfte som församlingen ber att få hållas fullständigt informerad om ILO:s verksamhet i Europa, icke för att kontrollera denna organisations handlingar, vilket sker med tillämpning av andra konstitutionella tillvägagångssätt, utan för att hålla sig själv i fullständig kontakt med den hållning, som intagits av Europarådsländernas regeringar i förhållande till ILO:s konventioner och rekommendationer både i fråga om deras utarbetande, deras ratificering och deras tillämpning. Det är här fråga om en tillämpning, som är av alltför stor vikt för att man med tystnad skulle kunnat förbigå den underliggande principen.

I ovanstående paragrafer har ett försök gjorts att fastställa vissa regler, som både ILO och Europarådet bör respektera, om de skall kunna åstadkomma det fullständiga samarbete i sitt sökande efter lösningar på de olika europeiska sociala problemen, som de båda vill uppnå och som de är på väg att realisera.

Resolution 70

om åtgärder för att omsätta i praktiken resolution 61/1954 om förbindelserna mellan rådgivande församlingen och de nationella parlamenten

Församlingen,
som anser att regelbundna förbindelser bör upprättas mellan rådgivande församlingen och de nationella parlamenten för att ge effektiv tillämpning åt resolution 61,

A. uppmanar ombuden från varje medlemsstat:

1. att göra sitt yttersta — genom att tillsätta en särskild kommitté för frågor rörande Europarådet, genom inlägg i allmänna debatter, genom att framställa muntliga och skriftliga frågor och interpellationer, genom att framlägga lagförslag etc. — för att närhelst så är lämpligt få till stånd en debatt i sina respektive parlament om sådana rekommendationer, i vilka församlingen hemställer att ministerkommittén eller de nationella parlamenten skall ta ståndpunkt till någon bestämd fråga;

2. att tillse att texter, som godkänts av rådgivande församlingen i en viss fråga, bringas till parlamentets kännedom, då denna fråga är under behandling där;

3. att tillställa parlamentet en rapport om rådgivande församlingens arbete efter varje möte eller del av ett möte;

4. att göra erforderliga förberedelser, så att dessa åtgärder vidtas i god tid; i detta syfte skulle ombuden från varje medlemsstat kunna utse en eller flera representanter, som med hjälp av en ständig sekreterare och i samarbete med församlingens greffier skulle svara för att ovan föreslagna åtgärder vidtoges;

B. uppmanar rådgivande församlingens president att med vederbörliga kommentarer tillställa de nationella parlamenten de av församlingen antagna texter, som det enligt presidiets åsikt skulle vara särskilt värdefullt att informera de nationella parlamentens medlemmar om;

C. instruerar församlingens greffier att vidta alla åtgärder, som erfordras för denna resolutions tillämpning och i synnerhet att förse ombuden med:

(a) de texter, som skall sändas till de nationella parlamenten jämlikt avdelning A, paragraferna 1 och 2;

(b) de uppgifter som behövs för att utarbeta de rapporter, som avses i avdelning A, paragraf 3.

Resolution 72

med svar på OEEC:s sjätte årsrapport

1. Europarådets rådgivande församling tackar OEEC för dess sjätte årsrapport och den belgiske utrikeshandelsministern hr Larock för hans presentation av rapporten.

2. Församlingen uppskattar även det samarbete, som ägt rum mellan OEEC och utskottet för ekonomiska frågor, liksom även andra av Europarådets organ.

3. Församlingen noterar med tillfredsställelse den förbättring i Västeuropas ekonomi, som skildras i rapporten, men varnar för överdriven optimism, som skulle kunna leda till en avslappning i regeringarnas ansträngningar på området för ekonomisk integration. Församlingen fäster i synnerhet uppmärksamheten på följande på rapporten grundade konstateranden:

(a) att förbättringen i betalningsbalansen i fråga om dollar i viss utsträckning beror på Förenta Staternas extraordinära utgifter i Västeuropa och att en reduktion av dessa utgifter kan välla ett avbrott i denna gynnsamma utveckling. Man bör vidare ha klart för sig, att införande av konvertibilitet skulle avslöja omfattningen av det dollarunderskott, som hittills dolts genom förekomsten av diskriminerande åtgärder mot dollarimporten.

(b) att ökningen i den industriella produktiviteten i Europa, även om den är tillfredsställande, dock är långt mindre än motsvarande ökning i Förenta Staterna under samma tid; det bör även märkas, att medan konsumentio-

nen per huvud från 1938 till 1954 steg med 12 % i Europa, konsumtionen i Förenta Staterna under samma period ökade med 45 %.

(c) att medan de framsteg, som gjorts i fråga om en gradvis reduktion av kvantitativa restriktioner är tillfredsställande i och för sig, en kraftansträngning nu bör göras med avseende på återstoden av sådana restriktioner, vilka är starkt koncentrerade till jordbruksprodukter. I detta sammanhang betonar församlingen vikten av att samtidigt ta itu med andra handelshinder som en förutsättning för vidare framsteg i fråga om handelns frigörande och föreslår att man gör en undersökning av existerande handelsmetoder för att konstatera, i vilken utsträckning dubbel prissättning, dumping och exportsubventioner i sig själva ger upphov till upprättande eller bibehållande av handelshinder.

(d) Behovet av extraordinära och omedelbara åtgärder för att bistå de mindre utvecklade områdena i Sydeuropa.

(e) Önskvärdheten av att utreda, vilken effekt skiljaktigheterna i skatte- och socialvårdssystem har på strävandena att frigöra den internationella handeln.

4. Församlingen fäster OEEC:s uppmärksamhet på de förslag, som framlagts i församlingens rekommendation (nr 77) angående Västeuropas ekonomiska integration.

Resolution 82

med svar på den fjärde rapporten om Förenta Nationernas flyktingkommissaries verksamhet

Rådgivande församlingen har med intresse tagit del av den till Europarådet överlämnade rapporten från Förenta Nationernas flyktingkommissarie och tackar honom för densamma.

1. Församlingen uppskattar i hög grad allt, som gjorts för att definitivt lösa problemet med 300 000 internationella flyktingar i Europa, vilkas assimileringshittills icke varit möjlig.

Församlingen anser, att en särskild ansträngning bör göras för att söka åstadkomma definitiva lösningar på problemen rörande de internationella flyktingarna genom att hjälpa dem att assimileras i vistelseländerna eller att bosätta sig i andra europeiska länder. Dessa lösningar är nämligen de snabbaste och minst kostsamma. Församlingen hoppas därför, att de berörda regeringarna i anledning av flyktingkommissariens värdjan skall bereda denna flyktingkategori vidsträckt möjligheter.

2. För att i överensstämmelse med resolution 43 den 20 september 1953 underlätta och påskynda en politik syftande till assimilation i vistelseländet uttrycker församlingen förhoppningen, att tillräckliga medel skall ställas till flyktingkommissariens förfogande för att sätta honom i tillfälle att inom en nära framtid lösa det oroande problemet med internationella flyktingar i enlighet med de av Förenta Nationernas generalförsamling godkända planerna.

3. Förefintligheten av nära 15 000 »svåra fall» understryker behovet av en positiv internationell aktion. Församlingen uppmanar därför medlemsstater med erforderliga resurser att göra ett allvarligt försök att ta emot sjuka eller vanföra flyktingar och ge dem sjukhusvård.

4. Församlingen noterar med tillfredsställelse, att Förenta Nationernas generalförsamling bemyndigat flyktingkommissarien att begära bidrag från privat håll.

5. Församlingen *rekommenderar* enträget medlemsregeringarna att följa Nederländernas exempel att insamla betydande medel genom upprop till enskilda och välgörenhetsorganisationer, enär insamlingar av detta slag är ägnade att utveckla en anda av ömsesidig hjälp och internationell solidaritet.

6. Församlingen hoppas, att flyktingkommissarien — i syfte att bättre samordna arbetet för flyktingarna i Europa — skall underhandla direkt med Europarådets särskilde representant i vad avser samordningen av deras verksamhet på detta område. Församlingen uttrycker också förhoppningen, att de olika internationella myndigheter, som är verksamma på flyktingområdet, vid sina ansträngningar att insamla medel skall beakta önskvärdheten av att hela problemet med dess olika aspekter underställes de regeringar, till vilka de hänvänder sig.

Resolution 87

om en gemensam europeisk politik vid kommande öst-västkonferenser

Församlingen,

som avslutat den vid juli- och oktobermötena förda debatten om en gemensam europeisk politik vid kommande öst-västkonferenser, anser att denna politik bör grunda sig på följande principer:

1. Församlingen ser med hopp fram emot de förestående förhandlingarna i Genève och välkomnar dem som ett tillfälle att gå fram mot en verklig avspänning. Säkerhet för alla kan icke uppnås på grundval av Europas nuvarande delning. Om den skall ernås, måste de demokratiska staterna ovillkorligen intaga en gemensam hållning, präglad av försonlighet men tillika av fasthet och vaksamhet. Denna vaksamhet måste ta sig uttryck i att den europeiska solidariteten ständigt förstärkes. Med denna solidaritet som grundval kan avspänningen mycket väl öppna gynnsamma framtidsutsikter. Om den däremot uppnås till priset av en försvagad europeisk solidaritet, är det fara värt att avspänningen blir kortvarig och ytterst resulterar i att läget förvärras.

2. Kapprustningen är resultatet av misstro och politisk spänning. Ansträngningarna att minska spänningen bör drivas parallellt med arbetet i Förenta Nationernas nedrustningskommission på grundval av allmän, samtidig och ömsesidigt kontrollerad nedrustning, vilken ej bör inskränkas vare sig till vissa vapen eller till vissa områden.

Församlingen noterar med tillfredsställelse, att det engelsk-franska förslaget från juni 1954 lett till en sammanjämkning av åsikterna, vilket i synnerhet belyses av skriftväxlingen mellan marskalk Bulganin och president Eisenhower. Församlingen understryker den avgörande betydelse, som bör tillmätas de befogenheter, varmed kontrollorganet skall utrustas.

3. Församlingen insisterar på nödvändigheten av att snabbt nå fram till Tysklands återförening på grundval av fria val och understryker otillräckligheten och faran av varje avtal med Sovjetunionen om Europa, vilket ej omfattar en sådan återförening. Det intima ömsesidiga beroende, i vilket dessa båda problem står till varandra, har skapat ett samband mellan Tysklands återförening och ett europeiskt säkerhetssystem, vilket nödvändiggör parallella framsteg mot en lösning av vart och ett av dessa problem.

En reglering av dessa frågor kommer att underlättas av framsteg i riktning mot ett avtal om allmän nedrustning.

Varje avtal om Europa måste skänka samma säkerhet åt väst som åt öst. Med tanke på den livsviktiga nödvändigheten av att åstadkomma en lösning av det tyska problemet uppmanar församlingen enträget regeringarna att ta under övervägande varje förslag, som tillgodoser det för båda parter gemensamma säkerhetsintresset.

Ett återförenat Tyskland bör åtnjuta samma rättigheter som andra stater. Det bör icke vara skyldigt att ansluta sig till ett militärförbund och bör fritt få bestämma om metoderna för sitt deltagande i det europeiska och internationella samarbetet.

Församlingen anser, att upprättandet av ett enat Europa är nödvändigare än någonsin, icke endast emedan det kommer att möjliggöra en fredlig reglering av alla interna konflikter, utan även emedan den defensiva karaktären av dess allianser och kontrollen av dess rustningar kommer att utgöra en garanti för allmän fred.

4. Församlingen erinrar om att väst icke kan såsom slutgiltigt acceptera undertryckandet av nationellt oberoende och politisk frihet för ett stort antal folk i Central- och Östeuropa.

5. Församlingen anser att, innan de tre västmakterna träffar någon överenskommelse med Sovjetunionen, de bör i förväg rådpläga med de andra berörda länderna. Därest en provisorisk överenskommelse träffas rörande de allmänna principerna, bör dess slutgiltiga godkännande och sättet för dess tillämpning fastställas med alla berörda länders samtycke.

Resolution 89

om en europeisk atomenergiorganisation

Församlingen,

som hänvisar till sin debatt om det fortsatta europeiska integrationsarbetet och till det anförande, som därunder hölls av ordföranden i den av Messina-konferensen tillsatta mellanstatliga kommittén, hr Spaak, och som avvaktar sagda kommittés allmänna rapport liksom även resultaten av de utredningar rörande »klassisk» energi och atomenergi, som bedrivs av OEEC;

som med tillfredsställelse noterar det framgångsrika fortskridandet av den mellanstatliga kommitténs arbete, i synnerhet i vad avser planerna på en allmän gemensam marknad och en europeisk atomenergiorganisation;

som hoppas att de utredningar rörande en allmän gemensam marknad, som bedrivs efter de nya riktlinjer, hr Spak redogjort för, skall leda till gynnsamma resultat, enär dessa skulle vara av den största vikt för fortskridandet av det europeiska integrationsarbetet;

som tror, att Europa endast genom gemensamma åtgärder kan trygga en maximal ekonomisk expansion under de kommande åren och en oberoende ställning i fråga om energiförsörjning samt att alla europeiska länder endast på så sätt kommer att bli i tillfälle att dra nytta av atomenergin för industriella ändamål;

som anser det angeläget att ett beslut fattas om att för detta ändamål upprätta en europeisk atomenergiorganisation,

anser det nödvändigt att åtgärder omedelbart vidtas:

1. för att påbörja upprättandet av en gemensam grundforsknings- och industriforskningscentral och uppförandet av europeiska anläggningar för produktion av atombränsle (isotopseparation av uran och extraktion av plutonium genom behandling av bestrålat uran);

2. för att upprätta en europeisk atomenergiorganisation med uppgift att

definiera och verka för en gemensam politik i fråga om atomforskningens och atomindustrins utveckling. Församlingen anser, att organisationen för detta ändamål bör utrustas med de reella befogenheter, som är nödvändiga för att den skall kunna fullgöra sina uppgifter;

3. för att så många som möjligt av Europarådets medlemsstater skall medverka i dessa planer;

4. för att skapa ett organ för europeisk parlamentarisk kontroll i en för de planerade institutionerna lämpad form. Församlingen understryker den utomordentliga betydelsen av europeiskt parlamentariskt inflytande på atomenergins livsviktiga område.

5. för att det i Bryssel pågående utredningsarbetet skall fortsätta utan avbrott, tills de av Messina-konferensen förutsedda mellanstatliga konferenserna sammankallats, vilket församlingen hoppas skall ske inom en nära framtid.

Resolution 90

om upprättande av en allmän gemensam marknad

Församlingen,

som med livligt intresse tagit del av den rapport, som den belgiske utrikesministern hr Spaak avgivit inför församlingen angående den av Messina-konferensen tillsatta mellanstatliga kommitténs arbete;

som ånyo uttalar sin övertygelse, att Västeuropas länder kan bibehålla sin ställning i världen endast genom att förena sina mänskliga och materiella resurser i gemensamma ansträngningar;

som erinrar om sin den 9 juli 1955 antagna rekommendation 77 om Västeuropas ekonomiska integration,

ansluter sig till den av hr Spaak uttryckta åsikten att, om den politiska viljan finnes, inga oöverbanneliga tekniska hinder står i vägen för Europas ekonomiska integration;

uppmänar enträget de sex ländernas regeringar att på allt sätt söka bringa Brysselkonferensens arbete till ett framgångsrikt slut och i synnerhet att med all kraft eftersträva upprättandet av en allmän gemensam marknad;

understryker de betydelsefulla sociala problem, som upprättandet och förekomsten av en gemensam marknad ger upphov till. Dessa inbegriper icke blott åtgärder till förmån för personer, som försakats olägenheter genom den gemensamma marknadens upprättande, utan är även nära förknippade med syftet med en sådan marknads skapande, nämligen att höja hela befolkningens levnadsstandard; i det sammanhanget bör man beakta de erfarenheter, som vunnits genom förekomsten av den gemensamma kol- och stålmarknaden och som för varje dag allt klarare visar behovet av arbetarnas medverkan vid utarbetandet och förverkligandet av alla planer rörande europeisk integration på det ekonomiska och sociala området;

uppmänar de sex i Messina-konferensen deltagande ländernas regeringar att hålla regeringarna i de medlemsstater, som icke deltog i konferensen, underrättade om resultaten av den mellanstatliga kommitténs arbete och att inbjuda dem att medverka vid utförandet av de planerade uppgifterna;

uppmänar de icke-deltagande regeringarna att vända sig till de sex vid Messina-konferensen representerade staterna i syfte att deltaga i deras arbete.